

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

**Zápis ze zasedání
Vědecké rady Fakulty podnikohospodářské VŠE v Praze,
které se konalo dne 28. 2. 2018**

Místo konání: 28. 2. 2018 9:30–12:00 hodin v NB 169

Přítomni: viz prezenční listina (uložena na Děkanátu FPH)

Program:

1. Zahájení Vědecké rady FPH (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)
2. Habilitační řízení a přednáška Ing. Petra Houdka, Ph.D. k habilitačnímu řízení (doc. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)
3. Návrh na jmenování členem komise doc. Mgr. Radka Tahala, Ph.D. a doc. Ing. Václava Stříteského, Ph.D.
4. Habilitační řízení a přednáška Ing. et Ing. Ondřeje Machka, MBA, Ph.D. k habilitačnímu řízení (doc. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)
5. Zahájení profesorského řízení doc. Ing. Jindřicha Špičky, Ph.D.
6. Zahájení habilitačního řízení Ing. Oty Potluky, Ph.D.
7. Přednáška doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. k profesorskému řízení
8. Schválení plánu rozvoje výzkumné organizace na rok 2018 (doc. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)
9. Různé (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)
10. Závěr zasedání (prof. Ing. Ivan Nový, CSc.)

Ad 1. Zahájení

Děkan FPH přivítal přítomné a seznámil je s programem zasedání.

Ad 2. Habilitační řízení a přednáška Ing. Petra Houdka, Ph.D.

(doc. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno habilitační řízení dne 10. 10. 2017 v oboru Podniková ekonomika a management. Dne 25. 10. 2017 byla na Vědecké radě Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze (dále VR) v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 72 odst. 5, zvolena komise v následujícím složení:

Ing. Petr Houdek, Ph.D.

odborný asistent Ph.D, Katedra managementu, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze

odborný asistent Ph.D., Katedra ekonomie a managementu, Fakulta sociálně ekonomická, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Habilitační práce Korporátní etika: Aplikace organizační a behaviorální ekonomie v managementu při výzkumu neetického chování má podobu příspěvků spojených zastřešujícím komentářem.

Komise

Předseda: prof. Ing. Jiří Fotr, CSc.

Katedra managementu
Fakulta podnikohospodářská
Vysoká škola ekonomická v Praze
jiri.fotr@vse.cz

Členové: prof. Ing. František Freiberg, CSc.

vedoucí Ústavu řízení a ekonomiky podniku
Fakulta strojní
České vysoké učení technické v Praze
Frantisek.Freiberg@fs.cvut.cz

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová

proděkanka pro strategii, doktorská studia a vnější vztahy
Ekonomická fakulta
VŠB – Technická univerzita Ostrava
dana.dluhosova@vsb.cz

doc. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D.

VŠTE v Českých Budějovicích, rektor
vochozka@mail.vstecb.cz

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.

Katedra ekonomie a managementu
Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
jirina.jilkova@ujep.cz

Jako skrutátoři se přihlásili: doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D., doc. Ing. Hana Mikovcová, Ph.D.
Vědecká rada je jednomyslně schválila.

Zvolené témata habilitační přednášky

Využití forenzní ekonomie při detekci nečestného či skrývaného chování zaměstnanců a manažerů.

Uchazeč představil výsledky své práce. Forenzní ekonomii považuje za soubor statistických a experimentálních přístupů, které se snaží odhalit skrývané chování, specificky zda se lidé uchýlí k nečestnému chování. Lze rozlišit čtyři hlavní nástroje forenzní ekonomie:

- Analýza archivní dat a observační studie: Vlivná třída studií se zabývá antedatováním bonusových opcí CEO. Opce bývají udělovány, když se jejich realizační a spotová cena

akcie rovná. Z dat vyplývá, že CEO získávají systematicky bonusovou opci při nestandardně nízké ceně, která po udělení opce podezřele pravidelně roste. Buď využívají insider trading – vnitřních informací, které nejsou odkryty trhu nebo použijí antedatování – zpětně uvedou den, kdy byla spotová a tedy i realizační cena opce nízká. Komise pro cenné papíry (SEC) zlomově v roce 2002 zakázala flexibilitu v reportování přidělených bonusových opcí. Nově firmy musely do dvou dní oznámit, zda a za jakou cenu bonusové opce CEO udělily. V tomto prostředí nestandardní výsledky zmizely. Následné vyšetřování zjistilo, že k antedatování skutečně docházelo u firem, které byly touto analýzou označeny za podezřelé. V české sociální politice využil habilitant s kolegou podobný přístup sledování diskontinuity v motivacích při možném nestandardním chování u rodiček. K 1. dubnu 2006 bylo zvýšeno porodné na základě hlasování Parlamentu České republiky v prosinci předchozího roku. Přejít byl podezřele výraznější i vzhledem k tomu, že 1. dubna byla sobota, kdy klesá počet porodů, protože se neplánují operace císařským řezem. Díky této politice však bylo posunuto cca sto porodů z konce března na první dny dubna. Dále habilitant odkázal na studii sledující, zda úřady rozdělovaly SPZ náhodně. Ukazuje se, že nikoliv: čím vyšší hodnota auta, tím větší byla pravděpodobnost, že majitel získal tzv. hezčí čísla, tedy stejné číslice či postupku. Poté uvedl studii ukazující, jak lze odklonit potenciálně korupční zdroje k politikovi/vlastníkovi médií – analýza italských dat o reklamě ukázala, že ačkoliv nerostla sledovanost televizí Silvia Berlusconiho, rostly placené ceny inzerce právě v obdobích, kdy byl premiérem Itálie.

- Lze rovněž využívat nepřímá data, která predikují, že se osoba či firma chová nečestně. Kupříkladu lze očekávat, že valné hromady by měly být v populární časy a v sídle (městě) firmy. Když je podnik pořádá v nezvyklé době a zároveň daleko od svého sídla, existuje podezření, že manažeři mají co skrývat. Studie potvrdila, že čím v méně standardní čas a dále od sídla firmy se valná hromada koná, tím více poté klesá cena akcií a může být větší pravděpodobnost vyšetřování firmy komisí pro cenné papíry (SEC). Analýza se může týkat i osobních korelátů: podvádění partnera a firemní podvádění – viz studie využívající úniku dat ze seznamky zaměřené na podvádění manželek/manželů. Byla zjištěna korelace ochoty podvádět manželku u CEO a CFO a vyšetřování jejich firmy komisí pro cenné papíry (SEC) pro podvodné a nekalé jednání.
- Terénní experimenty: přímo v reálných transakcích se testuje, zda se zaměstnanci či manažeři zachovají nečestně. Někdy spadá pod metodiku mystery shopping. Například studie sledující, jak čestní jsou automechanici. Do autoservisu přijel figurant s certifikovaným autem (které je bez závad a na němž byly provedeny testovací vady, např. vypuštěna chladicí kapalina). Bylo sledováno, nakolik bude oceněna oprava závady. Ukazuje se, že automechanici účtují neadekvátní opravu, např. nutnou generální opravu, více ženám, protože u nich očekávají nižší informovanost o rozsahu škody a ceny opravy. Někdy však právě ženám platbu zcela odpustí. Habilitant dále zmiňuje vlastní výzkum zkoumající, jak podvádí pokladní v pražských večerkách a

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

supermarketech. Figurant v terénní studii předstíral, že nerozumí česky a nabídl pokladnímu, ať si sám vybere správné mince za platbu zboží. Čtvrtina pokladních si vzala více než měla. Když se výsledky porovnají s dotazníkovými šetřeními, pokladní podobné chování přiznávají výrazně méně.

- Analýza textu, mluvy a korelace s podvodným chováním. Jedním z prediktorů vyšetřování firmy pro nekalé praktiky je méně detailů ve výročních zprávách ozřejmujících faktory vedoucí k úspěšným projektům, méně informací o manažerech, naopak více informací o pozitivních dopadech firemního úspěchu. Habilitant zmiňuje výzkum, na kterém se podílel, o vlivu humblebraggingu na vnímanou nečestnost a neupřímnost kandidáta na pracovní pozici. Ukazuje se, že lidé využívající tuto praxi jsou ale zároveň vnímáni za kompetentní a inteligentní a pravděpodobnost přijetí je u nich stejná jako u upřímných kandidátů.
- Testování integrity: typicky psychologická dotazníková šetření snaží se zjevně či skrytě identifikovat osobnostní a jiné charakterové predispozice k nečestnému chování. Kupříkladu mají respondenti odhadnout, jak jejich kolegové podvádí firmu. Usuzuje se, že má-li člověk popisovat druhé, vybaví se mu vlastní chování. Uvede-li vysokou míru podvádění u kolegů, lze usuzovat, že sám může podvádět. Korelace výsledků těchto dotazníkových výzkumů se skutečnou nečestností jsou poměrně nízké. Významné vycházejí zjevné koreláty jako pohlaví, věk, rasa (v amerických studiích) ad. Habilitant zmiňuje relativní neúčinnost podobných přístupů, v ČR jsou vzácné.

Shrnutí a závěr habilitační komise

Profesor Fotr jakožto předseda habilitační komise seznámil členy vědecké rady se stanoviskem komise. Po prostudování potřebných dokladů komise konstatovala, že jí byly předloženy všechny doklady požadované podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů i Metodiky hodnocení uplatňované při habilitačním řízení a řízení ke jmenování profesorem na Vysoké škole ekonomické v Praze (SR 03/2017) (dále jen „Metodiky hodnocení“).

Komise se sešla na dvou jednáních. Konstatovala, že uchazeč plní veškeré požadavky, co se týče pedagogické i vědecké činnosti – má významnou orientaci na mezinárodní projekty, jako hlavní řešitel získal v tomto roce GAČR. Tato vysoká angažovanost ve vědecké činnosti se pozitivně promítala do publikační činnosti, například ve světových časopisech s impakt faktorem má 18 článků.

O oponentské posudky habilitační práce byli požádáni tito odborníci:

- doc. Ing. Kateřina Kovářová, Ph.D., Katedra ekonomie a managementu, Fakulta sociálně ekonomická, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem,
- prof. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D., Katedra financí a účetnictví, Škoda Auto Vysoká škola, o.p.s., prezident Asociace profesních účetních České republiky, z. s.,

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

- doc. Ing. Lenka Švecová, Ph.D., ředitelka Masarykova ústavu vyšších studií, České vysoké učení technické v Praze.

Komise hodnotila činnost uchazeče v souladu s metodikou. Závěr komise ze Zprávy habilitační komise: „Na základě předložených podkladů, pozitivních posudků oponentů habilitační práce i vlastního zhodnocení pedagogické, vědecko-výzkumné i publikační činnosti uchazeče dospěla komise na svém druhém zasedání k závěru, že Ing. Petr Houdek, Ph.D:

- splňuje požadavky týkající se délky úspěšné vysokoškolské pedagogické činnosti,
- splňuje či v mnoha případech výrazně překračuje požadavky kritérií, týkajících se vědeckovýzkumné činnosti, publikační činnosti i uznání odbornou veřejností, uplatňovaných při habilitačním řízení na VŠE v Praze,
- představuje typ odborníka, který úzce propojuje úspěšnou pedagogickou, vědecko-výzkumnou a publikační činnost,
- je pozitivně hodnocen v posudcích oponentů habilitační práce, kdy každý z nich kladně posoudil tuto práci i její výrazné aplikační aspekty,
- je podle názoru komise pracovníkem, který má všechny předpoklady pro další odborný růst i úspěšné pedagogické působení na VŠE v Praze.

Z výše uvedeného vyplývá, že uchazeč splňuje v plné míře podmínky zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů i Kritéria uplatňovaná při habilitačním řízení na VŠE v Praze pro jmenování docentem pro obor Podniková ekonomika a management.“

Výsledek tajného hlasování o návrhu na jmenování docentem v oboru Podniková ekonomika a management:

- 5 hlasů kladných,
- 0 hlasů záporných,
- 0 hlasů neplatných.

Slovo oponentů:

Doc. Švecová přednesla ze svého posudku to nejpodstatnější. Habilitační spis byl rozdělen do tří hlavních částí, sestával z publikovaných článků. Pan doktor Houdek je schopen pracovat ve velkých řešitelských kolektivech se zahraniční účastí a má výrazné analytické schopnosti. V závěru klade otázku číslo dva – jak byste do toho zahrnul problematiku kulturních odlišností?

Celé znění otázky bylo: Jak byste se vypořádal ve svých dalších výzkumech s problematikou kulturních odlišností a etických hodnot daných kultur? Chování jedinců ovlivňuje chování jedinců v okolí, pokud jsou však tito jedinci vychováni v jiných kulturách, tak také mají jiné morální hodnoty. Z pohledu managementu firem se tento fenomén bezesporu se dostává do

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

popředí v mezinárodních společnostech, resp. společnostech operujících na zahraničních trzích, příkladem může být například chápání pojmu úplatek vs. dar apod.

Ing. Houdek uvedl, že se ve vlastní práci přímo nezaměřuje na kulturní faktory. Kultura však bezesporu ovlivňuje čestné a nečestné chování, jde však těžko operacionalizovat jako separátní, kauzální faktor (odlišný od jiných charakteristik národa či státu). Zmínil studii, která zkoumala diplomaty OSN, tedy osoby z různých kulturních okruhů pohybující se ve stejném prostředí – v USA. Ve stejném prostředí (kde jsou stejné příležitosti k nečestnosti, stejná pravděpodobnost dopadení atp.) lze sledovat, jak odlišně se lidé pocházející z různých kultur budou chovat. Jelikož diplomaté mají imunitu, mohou porušovat zákazy parkování, resp. nemusí platit pokuty. Studie korelovala index korupce země a počet nezaplacených pokut jejich diplomatů. Například čeští diplomaté se vyznačují poměrně velkým počtem nezaplacených pokut, zatímco Japonci či Kanadčané nikoliv. Na zavedení trestů – strhávání SPZ při špatném parkování – reagovali všichni z různých kultur stejně, poklesem nelegálního parkování. Ing. Houdek dále zmínil různé dimenze morálního uvažování dle teorie morálních základů J. Haidta, jež mají v různých kulturách odlišnou intenzitu, ev. lze využít i Hofstedeho kulturní dimenze – tyto kulturní odlišnosti modifikují vnímání určitého chování jako etického či nikoliv.

Prof. Fotr představil posudky obou dalších oponentů. Doc. Kovářová hodnotí publikační činnost uchazeče jako vysoce nadprůměrnou. Práci považuje za zajímavé dílo představující nový žánr. Autor prokázal schopnost samostatně vědecky pracovat. Výhrady byly pouze drobné a formální. Zvolená otázka: Který je nevhodnější ukazatel osobnosti charakteristiky manažera pro to, aby se uměl správně rozhodovat?

Prof. Strouhal hodnotí práci jako vysoce zajímavou. Spojující komentář oceňuje jako hlavní přidanou hodnotu takto pojaté habilitační práce. Za zajímavé zjištění pokládá skutečnost, že na bázi teorie homologie „kreativita-nečestnost“ se nečestné firmy vyznačují vyšší inovativností měřenou intenzitou a efektivitou R+D, počtem a diverzitou patentů a jejich využíváním – dále jsou tyto firmy méně rizikově averzní (vyšší zadlužení, vyšší volatilita cen akcií, a logicky i vyšší pravděpodobnost bankrotu). Toto zjištění tak předpokládá, že dbaní na striktní dodržování etických pravidel může do určité míry poškodit zdravý firemní rozvoj (jakkoli jiné výzkumy prokázaly, že vyšší morální integrita managementu firmy koreluje s finančním zdravím obchodní korporace). Ze zvolených otázek byla vybrána otázka číslo dvě: Do jaké míry se liší v analyzovaném segmentu české prostředí od střední Evropy, EU a zbytku světa?

Ing. Houdek v odpovědi na otázku doc. Kovářové uvedl, že se těžko hledá definice výrazu „správně rozhodovat“ – správnost rozhodování se v realitě měří řadou velmi odlišných přístupů a využitím různých dat, ne všechny přístupy jsou přitom vhodné. Používá se dopad rozhodnutí na splnění KPI, na krátkodobý či dlouhodobý zisk, spokojenost podřízených či nadřízených atp. Meta-studie uzavírají, že osobnostní charakteristikou mající pozitivní dopad na subjektivní škály měření úspěšnosti manažera je zejména extraverte – je-li někdo extrovert, s větší pravděpodobností bude lépe hodnocen podřízenými i nadřízenými, není však jasné, zda skutečně dodává větší hodnotu firmě či je lépe schopen sebe prodat a ostatní jej vnímají lépe.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Habilitation rozvedl, že místo osobnostních charakteristik by spíše měly být posuzovány styly rozhodování a manažerské praktiky.

Ing. Houdek v odpovědi na otázku prof. Strouhala uvedl, že se v rámci výzkumu s kolegy zaměřovali na ochotu podvádět u českých studentů business a ekonomických oborů (kteří se obecně chovají méně čestně než studenti jiných oborů jako teologie, medicína, sociální práce ad.). Navazovali na studii Arielyho a kolegů, kteří pomocí laboratorního úkolu s odměnami za hod kostkou zjistili, že obyvatelé bývalého západního Německa se i dnes chovají čestněji než obyvatelé bývalého východního Německa. Habilitantova studie ukazuje, že chování českých studentů se v podobném úkolu blíží spíše obyvatelům bývalého západního Německa. Dále habilitant zmínil další svůj projekt zaměřený na chování participantů ve hře testující vězňovo dilema, ani zde se čeští participantů výrazně nelišili od protějšků z EU – ačkoliv některé mezikulturní rozdíly existovaly. Bude-li pokračovat globalizace, rozšíření mezinárodního studia a pracovní mobility, lze očekávat stírání kulturních rozdílů, alespoň v Evropě.

Následně byla otevřena diskuse:

Prof. Dvořáček se dotázal, zda není základem toho, že lidé podvádí, neexistující systém vnitřní kontroly? Ing. Houdek odpověděl, že jistě roli hraje a odkázal na americkou studii o zavedení elektronických systémů, které vedly k snížení nečestného chování zaměstnanců v restauracích. Roli však hraje i firemní kultura, nejen příležitost podvádět ať již v důsledku neefektivní či absentující kontroly. Jako ilustraci uvedl memoáry D. Packarda o zavedení maximální kontroly zaměstnanců v General Electric – zaměstnanci na tento projev absolutní nedůvěry reagovali soutěží, kdo z firmy ukradne více nářadí a materiálů. Systém kontroly má být transparentní a spravedlivý, nesmí zničit mezilidskou důvěru a produktivní firemní kulturu.

Prof. Nový doplnil diskusi komentářem, že by se někdy mohlo jednat jen o racionální chování, které někdy vnímáme jako neetické nebo etické.

Ing. Houdek souhlasil, že v realitě jsou etické problémy často komplexní, špatně strukturované a neexistují univerzálně vhodná řešení. Uvedl, že lze sledovat efektivitu jednoduchých situačních opatření. Lidé podvádějí, mohou-li své nečestné chování snadno racionalizovat – například se odhaduje, že třetina tisku a kopírování ve firmě je pro osobní potřeby zaměstnanců. Absence jednoznačné normy umožňuje zaměstnancům zneužívání firemních zdrojů si vnitřně omluvit. Kdyby bylo uvedeno, že kopírování soukromých materiálů je považováno za krádež, racionalizace už tak snadná není.

Doc. Pauknerová uvedla, že práce má hodně deskriptivní charakter. Uchazeč se zmiňuje hlavně o motivačních faktorech. Vyzvala jej, ať vysvětlí, jaké osobnostní charakteristiky ovlivňují, že jsou lidé nečestní. Ing. Houdek poukázal na to, že se ve vlastní práci primárně nezaměřuje na výzkum osobnostních charakteristik. Zmínil, že v některých studiích s kolegy sbírají observační data o charakteristikách participantů a mnohé samozřejmě korelují s nečestným chováním. Uvedl vliv přítomnosti či absence morálních vzorů, sklonu k materialismu, chamtivosti, vliv závisti, neochotu trestat nečestné chování druhých ad.

Doc. Pavelka uvedl, že přednášku považuje opravdu za zajímavou a dotázal se, proč uchazeč dělá docenturu v oboru Podniková ekonomika a management a ne v oboru psychologie

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

nebo ekonomie. Ing. Houdek vysvětlil, že se o psychologii osobnosti nezajímá, sociální psychologie nejde úplně zobecnit, protože výsledky laboratorních experimentů nemusí fungovat v realitě stejně. Psychologii bere spíš jako inspiraci. Ekonomii se inspiruje, ale svým zaměřením se hodně orientuje též na oblast podnikové ekonomiky, zejména témata rozhodování a řešení problémů v organizacích.

Doc. Neumaierová dodala, že jako důležité vnímá, že maximální náklady zastoupení nemusí nutně znamenat, že bychom měli mít méně podvodů. Jednoduchá opatření (náklady zastoupení) nemusí přinést hospodářské výsledky.

Závěr

Po otevřené diskusi následovalo neveřejné hlasování. Vědecká rada má celkem 39 členů, z čehož vyplývá, že pro přijetí návrhu bylo třeba minimálně 20 hlasů. Přítomno bylo 31 členů VR FPH. Pro udělení vědecké hodnosti se v tajném hlasování vyjádřilo 28 členů, 2 byli proti a 1 hlas byl neplatný. Hlasování se nikdo nezdržel.

Ad 3. Návrh na jmenování členem komise doc. Mgr. Radka Tahala, Ph.D. a doc. Ing. Václava Stříteského, Ph.D.

Doc. Lukeš představil návrhy na jmenování doc. Mgr. Radka Tahala, Ph.D. a doc. Ing. Václava Stříteského, Ph.D. do komisí státních doktorských zkoušek a komisí pro obhajoby disertačních prací v doktorském studijním programu Ekonomika a management, obor Podniková ekonomika a management. Zároveň byli navrženi jako školitelé disertačních prací.

Dále byl představen návrh na jmenování Ing. Ondřeje Dvouletého, Ph.D., MSc do komisí státních závěrečných zkoušek a v komisí pro obhajoby bakalářských a diplomových prací v bakalářském a magisterském studijním programu pro obory: Podniková ekonomika a management, Arts management, Management.

Vědecká rada jednomyslně (31 hlasy) schválila výše uvedená jmenování.

Ad 4. Habilitační řízení a přednáška Ing. et Ing. Ondřeje Machka, MBA, Ph.D.

(doc. Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.)

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno habilitační řízení dne 3. 10. 2017 v oboru Podniková ekonomika a management. Dne 25. 10. 2017 byla na Vědecké radě Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze (dále VR) v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 72 odst. 5, zvolena komise v následujícím složení:

Ing. et Ing. Ondřej Machek, MBA, Ph.D.

odborný asistent Ph.D., Katedra strategie, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Habilitační práce

Rodinné podnikání v České republice

Komise

Předseda: prof. Ing. Ivan Nový, CSc.

Fakulta podnikohospodářská, děkan
Vysoká škola ekonomická v Praze
ivan.novy@vse.cz

Členové: prof. Ing. František Freiberg, CSc.

vedoucí Ústavu řízení a ekonomiky podniku
Fakulta strojní
České vysoké učení technické v Praze
Frantisek.Freiberg@fs.cvut.cz

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA

Fakulta ekonomických studií, děkan
Vysoká škola finanční a správní
8047@mail.vsfcs.cz

prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.

vedoucí Katedry podnikové ekonomiky a managementu
Technická univerzita v Liberci
ivan.jac@tul.cz

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

prorektor pro mezinárodní vztahy
Česká zemědělská univerzita v Praze
lostak@pef.czu.cz

Jako skrutátoři zůstali: doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D., doc. Ing. Hana Mikovcová, Ph.D.

Zvolené témata habilitační přednášky

Ekonomická výkonnost rodinných firem

Ing. Machek představil výsledky své práce. Uvedl, že 2/3 všech subjektů na světě jsou rodinné firmy, které tvoří 70–90 % HDP. Co se týče studií věnovaných tomuto tématu, je jich v České republice stále malé množství. Rodinné firmy jsou schopny překonat krize, přispívají k rozvoji venkova, zároveň jsou známé svou „posedlostí kvalitou“. V ČR se rodinné firmy rozvíjely podle určitých trajektorií. Některé podniky byly převzaty původní rodinou, např. Petrof, některé byly původně rodinné a následně byly převzaty jinou rodinou, například Koh-i-noor. Většina aktuálně působících rodinných firem vznikla po roce 1989.

Problematické je definování rodinné firmy. Definice je možné je rozdělit na essence a involvement kritéria, v literatuře převažuje druhá skupina. Ekonomická výkonnost je u rodinných firem kontroverzní téma. Existují stovky studií, ale není jednoznačný výsledek.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Jedním ze závěrů je, že rodinné podniky jsou výkonnější než jiné podniky, ale po převzetí nástupnickou generací jejich výkonnost klesá.

K nejpoužívanějším mírám výkonnosti patří rentabilita aktiv, druhou nejvýraznější je Tobinovo q , které vyžaduje tržní data (musí se tedy jednat o veřejně obchodované podniky).

Ing. Machek ve své práci využil testování shody párů – vytvoření porovnatelných párů rodinných a nerodinných firem a testování rozdílů ve středních hodnotách. Výsledky ukázaly, že rodinné podniky jsou výkonnější z pohledu rentability aktiv a tržeb, ale ne rentability vlastního kapitálu. Mají vyšší produktivitu práce a používají méně cizího kapitálu.

Následující studie se zabývala růstem českých rodinných firem. Byla provedena regresní analýza a zjištěno, že rodinné firmy mají nižší růst tržeb. Růst ale nemusí být cílem rodinných firem. Vyhýbají se externím zdrojům financování a riziku, což růstové možnosti omezuje.

Míra úpadku českých rodinných firem – studie zkoumala stabilitu rodinných firem. Stabilita je mnohdy zmiňovaná, ale nebyla příliš empiricky zkoumaná. Cílem bylo prozkoumat, zda rodinné firmy mají nižší míru úpadku. Toto nebylo prokázáno – podniky nekrachují častěji nebo méně často, mohou ale být stabilnější v jiném úhlu pohledu – např. stabilita zaměstnání, soudržnost rodiny.

Další článek se zabýval mzdovou úrovní v českých rodinných firmách. Data o mzdách a počtu zaměstnanců nejsou tak často vykazována jako ostatní data, proto jich bylo shromážděno méně. Výsledky naznačují, že rodinné firmy mají nižší úroveň mezd, ale zároveň vykazují nižší úroveň fluktuace zaměstnanců a poskytují vyšší jistotu zaměstnání. Rodinné firmy obecně mají dlouhodobější vztahy jak se zaměstnanci, tak s dodavateli.

K možnostem dalšího výzkumu patří:

- Ukazuje se, že rozdíly ve výkonnosti u malých firem budou pravděpodobně větší než u velkých firem.
- Je třeba zkoumat privátně vlastněné firmy.
- Možný nelineární efekt mezi zapojením rodiny a výkonností.
- Rodinné firmy mohou být méně úspěšné v dobrých časech, ale více úspěšné v časech krize.
- Je potřeba hodnotit i neekonomickou výkonnost rodinných firem.

Shrnutí a závěr habilitační komise

Prof. Nový jakožto předseda habilitační komise seznámil členy vědecké rady se stanoviskem komise. Po prostudování potřebných dokladů komise konstatovala, že jí byly předloženy všechny doklady požadované podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů i Metodiky hodnocení. Podklady jsou úplné a splňují požadavky uvedeného zákona i požadavky Metodiky hodnocení.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

O oponentské posudky habilitační práce byli požádáni tito odborníci:

- doc. Ing. Petra Rydvalová, Ph.D., Katedra podnikové ekonomiky a managementu, Ekonomická fakulta, Technická univerzita v Liberci,
- doc. Ing. Jiří Vacek, Ph.D., Katedra podnikové ekonomiky a managementu, Fakulta ekonomická, Západočeské univerzita v Plzni,
- prof. Ing. Milan Malý, CSc., Katedra managementu, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze.

Komise hodnotila činnost uchazeče v souladu s Metodikou hodnocení. Ocenila aktuálnost tématu na katedře strategie i na fakultě a zapojení uchazeče. Dvojí inženýrské vzdělání vnáší do práce další obzor a metodologické přístupy.

Závěr komise: Na základě splnění kritérií uplatňovaných při habilitačním řízení na VŠE i pozitivních oponentních posudků se komise jednohlasně usnesla tajným hlasováním předložit návrh na jmenování Ing. et Ing. Ondřeje Machka, MBA, Ph.D. docentem v oboru Podniková ekonomika a management:

- 5 hlasů kladných,
- 0 hlasů záporných,
- 0 hlasů neplatných.

Slovo oponentů:

Prof. Malý krátce seznámil členy vědecké rady se svým posudkem. Předložená habilitační práce je pojata jako soubor spojených článků. Jedná se o velice aktuální téma. Zdálo se, že rodinné podniky jsou fenoménem minulého století, ale jejich význam spíše sílí, než se oslabuje. Příkladem je Jižní Korea, kde celé její hospodářství je založeno na rodinných firmách, které byly vládou vybrány (bylo jich asi osm) a byla jim dána maximální volnost (tzv. Chaebols). Ukazuje to na velkou sílu rodinných firem a to, jak mohou ovlivnit celé národní hospodářství a pozdvihnout jeho úroveň. Z pohledu metodologie souhlasí, že se jedná o příkladnou práci, která může sloužit řadě dalších autorů jako vzor. Nesporný je metodický přínos. Významné jsou manželské firmy, jimž se věnovaly dva články, a genderová problematika – jakým způsobem se ve vrcholových manažerských funkcích uplatňují ženy a problém nástupnictví mezi otcem a dcerou. Výzkum by si zasloužily i negativní rodinné vztahy – např. Adidas a Pumu vlastnili dva bratři, kteří si tvrdě konkurovali. Autor prokázal vysokou erudici ve své pedagogické praxi i publikačních aktivitách. Prof. Malý považoval za nejzávažnější první otázku svého posudku: Výzkumy byly založeny na databázi rodinných firem, která obsahuje především velké a střední podniky. Ale naprostá většina rodinných podniků patří mezi malé a mikropodniky. Proč nebyl výzkum na tuto část zaměřen rovnou?

Prof. Nový seznámil členy vědecké rady s posudkem doc. Rydvalové a doc. Vacka. V posudku doc. Rydvalové bylo uvedeno, že doporučuje při obhajobě vést diskuzi k tématu, zda

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Lze rodinné podnikání opravdu chápat jako samostatný vědní obor, disciplínu. Zda se nejedná spíše o určitou specifickou oblast oboru podnikové ekonomiky, podobně jako je vymezení malého a středního podnikání?

Doc. Vacek zdůrazňuje v posudku dobré propojení mezi teorií a praxí a oceňuje metodickou stránku vědeckého výzkumu. Vybrána byla první z položených otázek: Na str. 13 je uvedeno, že podle výzkumu Masarykovy univerzity jsou rodinné firmy více než nerodinné orientovány na inovace, zatímco na str. 18 se konstatuje, že rodinné firmy mají averzi k riziku. V tom vidím určitý rozpor, inovace jsou vždy spojeny s rizikem. To, že jsou rodinné firmy opatrnější v inovacích, lze nalézt i v literatuře, např. Zellweger (2017), *Managing the family business*. Jaký je Váš názor?

Ing. et Ing. Ondřej Machek, MBA, Ph.D. postupně zodpověděl položené otázky. Na otázku prof. Malého uvedl, že se jednalo o problém dat. Data ohledně složení managementu u malých firem nejsou z dostupných databází zjištělná, což znemožnilo párování příjmení.

Co se týče otázky docentky Rydvalové, Ing. Machek vycházel z často používaných termínů „research field“ a „academic field“. Souhlasí s tím, že vědní obor ve smyslu „branch of science“ by měl splňovat určité požadavky, chybí např. jednoznačná definice pojmů nebo ucelená metodika zkoumání. Zdůraznil ale, že rodinné podnikání má vlastní impaktované časopisy, katedry na vysokých školách, tituly „professor of family business“, studijní obory.

Následovala odpověď na otázku doc. Vacka: Rodinné firmy investují méně financí do inovací kvůli averzi k riziku. Ale poměr inovačního vstupu a výstupu je u nich vyšší. Tedy ačkoliv investují méně, jsou v inovacích efektivnější. Mají schopnost vyhledávat zdroje inovací nejen do šířky a do hloubky, ale také zpět v čase. Propojují tím tradiční a nové postupy. Např. výrobce kávy Lavazza propojil tradiční přístup k výrobě kávy s moderními technologiemi tak, aby bylo možno připravit kávu i ve vesmíru. Souhrnem rodinné firmy inovují méně, ale je možné je považovat za inovativnější.

Následně byla otevřena diskuse:

Doc. Mikovcová se dotázala, jaká praktická opatření uchazeč doporučuje pro podporu rodinného podnikání. Ing. Machek odpověděl, že podporu lze rozdělit na administrativní, finanční, informační a daňovou. Jako inspiraci uvedl příklady ze světa, např. ve Finsku je možné financovat zvýhodněným úvěrem proces nástupnictví. Rodinné firmy si často stěžují na nerovné podmínky. Mají-li nadnárodní podniky možnost daňových prázdnin, proč je nemají rodinné firmy v případě, že se podaří firmu úspěšně předat? Aby bylo možné rodinné firmy podporovat, je nutno je vydefinovat. Definici připravuje Asociace malých a středních podniků ve spolupráci s Deloitte.

Doc. Novák požádal o názor Ing. Františka Piškanina. Ing. Piškanin poukázal na to, že je v rodinné firmě důležité napsat nějaká pravidla – sám sestavil rodinnou ústavu, vizi asi tak na patnáct let. Je třeba najít soulad s rodinou. Například v Rakousku je tradice rodinných firem. I premiér to vnímá jako silnou stránku. Domnívá se, že jsou důležitější oblasti než nižší daně – například chování nadnárodních firem a komunikace s nimi. V rodinné firmě se nesmí prohrát,

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

nesmí se to zahodit, neexistují krátkodobé cíle – rodinná firma má „dálková světla“. Zásadním faktorem není velký/malý zisk, ale dlouhodobost a to, jestli má podnik nějaký směr a cíl.

Ing. Háša se zeptal na rozdíl ve strategii rodinných a nerodinných firem. Ing. Machek odpověděl, že rodinné firmy jsou více neorganizované a méně provádí strategické plánování, což má negativní vliv na jejich výkonnost. Jen málo studií se zabývá populárními Porterovými generickými strategiemi. Nejvíce rodinných firem využívá strategii koncentrace. Větší rodinné firmy pak využívají spíše strategii diferenciací, mohou nastavovat prémiové ceny. Lze ale najít i úspěšné rodinné firmy využívající cenové vůdcovství, např. Walmart nebo Aldi.

Doc. Sedláčková se dotázala na neekonomickou výkonnost. Můžeme to měřit? Ing. Machek vysvětlil, že tím je myšlena míra dosahování neekonomických cílů. Příkladem může být péče o životní prostředí, spokojenost zaměstnanců, to je možné měřit objektivním způsobem. Neekonomická výkonnost může spočívat v úspěšném předání firmy, budování reputace samotné rodiny ne jenom firmy apod. Tyto faktory je lépe měřit subjektivně, než objektivně. Očekává, že subjektivně měřené charakteristiky budou korelovat s objektivními podobně jako je tomu u finanční výkonnosti. Prof. Pilková doplnila, že sociální výkonnost se dá měřit.

Doc. Neumaierová uvedla, se dotázala, zda existuje významný rozdíl mezi zahraničními a českými podniky. Ing. Machek uvedl, že zahraniční rodinné firmy jsou výkonnější než české rodinné firmy, protože mají zahraniční know-how, mají zkušenosti.

Závěr

Po otevřené diskusi následovalo neveřejné hlasování. Vědecká rada má celkem 39 členů, z čehož vyplývá, že pro přijetí návrhu bylo třeba minimálně 20 hlasů. Přítomno bylo 31 členů VR FPH. Pro udělení vědecké hodnosti se v tajném hlasování vyjádřilo 31 členů, nikdo nebyl proti, o hlasů bylo neplatných a hlasování se nikdo nezdržel.

Ad 5. Zahájení profesorského řízení doc. Ing. Jindřicha Špičky, Ph.D.

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno profesorské řízení dne 11. 1. 2018. Dne 28. 2. 2018 byla na vědecké radě zvolena komise v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 74 odst. 3, v následujícím složení:

doc. Ing. Jindřich Špička, Ph.D.

Katedra strategie (FPH)

Komise

Předseda: prof. Ing. Petr Pernica, CSc.

Katedra logistiky, FPH VŠE

petr.pernica@vse.cz

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

- Členové:**
- prof. Ing. Ladislav Blažek, CSc.**
Katedra podnikového hospodářství
Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity
Ladislav.Blazek@econ.muni.cz
- prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.**
Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta, ČZU v Praze
svatos@pef.czu.cz
- prof. Ing. Oldřich Starý, CSc.**
Katedra ekonomiky, manažerství a humanitních věd
Fakulta elektrotechnická, ČVUT
staryo@fel.cvut.cz
- prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.**
Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Ekonomická fakulta, Technická univerzita v Liberci
miroslav.zizka@tul.cz

Komise byla schválena 29 hlasy pro, 2 se zdrželi.

Ad 6. Zahájení habilitačního řízení Ing. Oty Potluky, Ph.D.

Prof. Nový uvedl, že při minulém habilitačním řízení nedošlo ke shodě v tom, co je dle zákona předložitelné jako habilitační spis a co nikoliv. V poslední chvíli Ing. Potluka stáhl svou habilitační práci a nyní ji znovu předložil v jiné formě.

Profesor Blažek se omluvil z předsednictví, proto je za předsedu navržen oproti rozesílaným materiálům prof. Jáč. Ke členům pak byl doplněn Ing. Mgr. Jiří Remr, Ph.D., MBA z Fakulty sociálních věd, byl dlouholetým předsedou České evaluační společnosti.

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno habilitační řízení dne 12. 2. 2018 v oboru Podniková ekonomika a management. Dne 28. 2. 2018 byla na Vědecké radě Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze (dále VR) v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 72 odst. 5, zvolena komise v následujícím složení:

Ing. Oto Potluka, Ph.D.

odborný asistent Ph.D, Katedra managementu (FPH), VŠE v Praze

Habilitační práce

Management dopadových evaluací

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Komise

Předseda: prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.

Katedra podnikové ekonomiky a managementu
Ekonomická fakulta Technické univerzity v Liberci
ivan.jac@tul.cz

Členové: doc. Ing. Jan Čadil, Ph.D.

Katedra ekonomie
Národohospodářská fakulta VŠE v Praze
jan.cadil@vse.cz

Ing. Mgr. Jiří Remr, Ph.D., MBA

Institut sociologických studií FSV UK
Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
jiri.remr@fsv.cuni.cz

doc. Ing. Lenka Slavíková, Ph.D.

Katedra regionálního rozvoje a veřejné správy
Fakulta sociálně ekonomická Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
lenka.slavikova@ujep.cz

doc. Ing. Jaroslav Rektorík, CSc.

Katedra společenských věd a managementu sportu
Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity
mail: rektorik@fsps.muni.cz

Navržená témata habilitační přednášky

1. Management dopadových evaluací
2. Evaluace jako nástroj managementu projektu
3. Revize řízení programového cyklu u fondů Evropské unie

Závěr:

Vědecká rada jednomyslně (31 hlasy) odsouhlasila navrženou komisi. Pro téma číslo jedna bylo 13 hlasů, pro téma číslo dvě bylo 12 hlasů a pro téma číslo tři 6 hlasů. Navrženo bylo téma číslo jedna.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ad 7. Řízení ke jmenování profesorem doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc.

Na základě žádosti uchazeče bylo zahájeno profesorské řízení dne 11. 10. 2017. Dne 25. 10. 2017 byla na vědecké radě zvolena komise v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu § 74 odst. 3, v následujícím složení:

Předseda: prof. Ing. Jiří Dvořáček, CSc.

Katedra strategie, FPH VŠE
jiri.dvoracek@vse.cz

Členové: prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Katedra ekonomiky Provozně ekonomická fakulta, Česká zemědělská univerzita
svatos@pef.czu.cz
(jmenován dodatečně per rollam kvůli úmrtí prof. Ing. Ivy Ritschelové, CSc.)

prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.

vedoucí Katedry podnikové ekonomiky a managementu,
Ekonomická fakulta, Technická univerzita v Liberci
ivan.jac@tul.cz

prof. Ing. Helena Majduchová, CSc.

Fakulta podnikového managementu
Ekonomická univerzita v Bratislavě
helena.majduchova@euba.sk

JUDr. Ing. Zdeněk Strnad Ph.D.

místopředseda Krajského soudu v Českých Budějovicích
odborný asistent na Katedře práva Ekonomické fakulty
Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
zstrnad@ksoud.cbu.justice.cz

Jako skrutátoři zůstali: doc. Ing. Tomáš Pavelka, Ph.D., doc. Ing. Hana Mikovcová, Ph.D.

Teze přednášky

Název přednášky: Stručné shrnutí odborného přínosu (shrnutí aktivit v oblasti vědecko-výzkumné, pedagogické, interní koherence a externí viditelnosti).

Doc. Ing. Luboš Smrčka, CSc. vystoupil se svou přednáškou, jež obnášela především sebezprezentaci. V září 2006 nastoupil na VŠE, v červnu 2013 úspěšně proběhla habilitace. Na bakalářském stupni studia byl vyučujícím a zkoušejícím předmětu Podniková ekonomika a management, garantoval kurz Osobní a rodinné finance. Na magisterském stupni zavedl do výuky předmět Rozpočet a společnost spotřeby. Napsal dvě monografie, které studentům sloužily jako podkladový materiál pro tyto předměty. V roce 2008 navázal spolupráci se St. Edmund Hall, jednou z nejstarších kolejí oxfordské university, konkrétně s profesorem D. Tsomocosem.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Co se týče období od června 2013 dosud, rozdělil svou přednášku do následujících částí: vědecko-výzkumná činnost, pedagogická činnost, interní koherence a externí viditelnost.

V oblasti vědecko-výzkumné se v letech 2011–2013 podílel jako člen řešitelského týmu na řešení projektu GAČR reg. č. P403/11/0002 „Aktuální problémy oceňování pro potřeby řízení společnosti: vlastnický a manažerský přístup“, kde odborně přispěl svým náhledem z pozice oceňování při insolventci. V rámci působení na tomto projektu publikoval jako spoluautor dvakrát knižní monografii. Dále byl členem řešitelského týmu projektu Ministerstva kultury – NAKI, registrační číslo DF11P01OVVo24 „Efektivní metodiky podpory malých a středních subjektů v sektoru kultury v prostředí národní a evropské ekonomiky“. Jeho odborným přínosem byla analýza ekonomického stavu turismu v ČR a rizika finanční křehkosti subjektů působících v kultuře. Výsledkem participace v tomto projektu byly následující spoluautorské publikační výstupy: 1x knižní monografie, 1x článek ve Scopus, 1x článek v pozitivním seznamu. Za stěžejní pro svojí vědeckou činnost považuje v letech 2012–2013 a 2014–2015 svůj podíl na řešení dvou projektů TAČR věnovaných problematice legislativního uchopení insolvence v českých podmínkách. Jedná se o projekt reg. č. TD010093 „Vývoj transakčních nákladů českých ekonomických subjektů v insolvenčním řízení, možnosti jejich snižování na úroveň běžnou v EU pomocí zdokonalení legislativy, možnosti zlepšení statistiky insolvenčních řízení a vytvoření modelu finanční křehkosti rodin“ a projekt reg. č. TD020190 „Výzkum insolvenční praxe v ČR s cílem vytvořit návrhy změn legislativy, které by umožnily zvýšení výnosů z insolvenčních řízení pro věřitele a tím by napomohly zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky“, přičemž u tohoto projektu byl v posledním roce jeho řešení hlavním řešitelem. V rámci působení na těchto projektech publikoval jako autor nebo spoluautor následující publikační výstupy: 5x knižní monografie, 2x knižní monografie příspěvek, 3x impaktovaný článek, 7x článek ve Scopus, 2x článek v pozitivním seznamu. Za nejvýznamnější výstup, který shrnuje originální výsledky výzkumu více než 3000 insolvenčních řízení v ČR považuje monografii SMRČKA, Luboš, PLAČEK, Jan, SCHÖNFELD, Jaroslav. Insolvenční řízení (očekávání, realita a budoucnost insolvenčního zákona). 1. vyd. Praha: Professional Publishing, Praha, 2016. 304 s. ISBN 978-80-7431-151-2. (Další autoři: LOUDA, Lee). Tato publikace byla oceněna cenou rektorky VŠE a děkana FPH v roce 2016. Jeho výzkumné aktivity jdou pochopitelně ruku v ruce s množstvím publikačních titulů, kde je autorem či spoluautorem. Jedná se o 8 odborných knih (z toho dvě vydané v zahraničních nakladatelstvích v anglickém jazyce) a více než 30 odborných statí v časopisech, které jsou součástí prestižních citačních databází. Výsledkem daného jsou nenulové H-indexy v renomovaných databázích (ISI Web of Science 4, Scopus 5). Více než 80 citací v rámci databází ISI Web of Science a Scopus svědčí o celosvětovém dopadu těchto publikací. Za nejvýznamnější, či originální považuje článek SMRČKA, Luboš, ČÁMSKÁ, Dagmar, ARLTOVÁ, Markéta, PLAČEK, Jan. Charakteristiky insolvenčních řízení společností s virtuálními sídly. *Politická ekonomie* [online]. 2017, roč. 65, č. 3, s. 287–300. ISSN 0032-3233. DOI: 10.18267/j.polek.1144, který se týkal výzkumu rozdílů insolvenčních řízení firem sídlících na virtuálních adresách a firem nacházejících se na tradičních adresách. Dále pak článek GAVUROVA, Beata, PACKOVA, Miroslava, MISANKOVA, Maria, SMRČKA, Luboš. Predictive potential and risks of selected bankruptcy

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

prediction models in the Slovak business environment. *Journal of Business Economics and Management* [online]. 2017, roč. 18, č. 6, s. 1156–1173. eISSN 2029-4433. ISSN 1611-1699. DOI: 10.3846/16111699.2017.1400461, který porovnával 4 bankrotní modely, respektive jejich predikční sílu na vzorku 700 firem na Slovensku. Dále je autorem 52 příspěvků na mezinárodních konferencích, z toho 22 jich je v mezinárodních databázích Scopus či CPCI. Vystupuje i jako keynote speaker, naposledy na konferenci v Budapešti v prosinci loňského roku s názvem Conference on University & Business Cooperation in Central Europe.

Co se týče pedagogické činnosti doc. Smrčka zavedl do výuky následujících pět předmětů: Rozpočet a společnost spotřeby, Zánik podniku, Rodinné finance v době ekonomické krize a demografického propadu, Hodnota podniku a Design Thinking a antropologie ve strategii. V současnosti je garantem vedlejší specializace Turnaround Management. V rámci výuky plně využívá svoje praktické dovednosti z oblasti oceňování obchodních korporací, oblasti restrukturalizace a oblasti osobních a rodinných financí. Kontinuálně se podílí na přípravě učebních textů a případových studií. Např. je spoluautorem 3 případových studií v rámci nově vydávané monografie SCHÖNFELD Jaroslav, aj. Transformace a restrukturalizace podniku. Praha: C. H. Beck, 2017 v tisku. Pod jeho vedením 2 studenti úspěšně ukončili doktorské studium.

Pokud se týče oblasti interní koherence, tak v letech 2012 a 2015 byl členem akademického senátu Fakulty podnikohospodářské. V současnosti je členem vědecké rady Centra restrukturalizace a insolvence Harryho Pollaka, které působí v rámci Institutu excelence v managementu na Fakultě podnikohospodářské. V rámci tohoto centra se podílí na organizování seminářů a konferencí, které jsou odbornou veřejností pozitivně hodnoceny a přispívají k dobrému jménu fakulty i celé VŠE. V roce 2016 byl garantem měsíčního pobytu hostujícího profesora Xaviera Mateose-Planase z Queen Mary University v Londýně, kterého poznal, když na London School of Economics pořádal spolu s dalšími kolegy v roce 2014 konferenci o insolvenčních. Profesor Planas byl tehdy keynote speakerem.

V oblasti externí viditelnosti je třeba zmínit, že doc. Smrčka dlouhodobě spolupracuje s Ministerstvem spravedlnosti ČR při tvorbě návrhů zákonů a vyhlášek pro oblast insolvenčních řízení. V této oblasti považuje za svůj největší přínos zavedení formulářů pro jednotlivé fáze insolvenčních řízení, které umožňují sběr dat a jejich následnou sumarizaci. Rovněž je spoluautorem analýzy možných ekonomických dopadů zavedení tzv. teritoriality exekutorů. Všechny významné aktivity v této oblasti jsou veřejně přístupné na www.vyzkuminsolvence.cz Za posledních 15 let publikoval celou řadu populárně naučných článků. Vedle tištěných médií jako Hospodářské noviny, Profit, Ekonom, či Konkurzní noviny jde i o elektronická média, např. <https://www.investujeme.cz>, www.penize.cz, či server <http://www.ceska-justice.cz>. Je členem vědecké rady Ekonomické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, dále vědecké rady Fakulty ekonomie a podnikání Paneurópské vysoké školy v Bratislavě a redakční rady International Journal of Entrepreneurial Knowledge v Ostravě, kde je předsedou profesor Zelený, který je jedním z nejcitovanějších českých ekonomů.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Diskuse

Doc. Neumaierová se zeptala na to, v čem byl originální výzkum týkající se přesnosti predikce defaultu u vybraných indexů? Doc. Smrčka odpověděl, že originalita spočívala ve značném množství dat, které bylo zpracováno. Bylo sledováno 700 firem a jejich výkazy byly analyzovány 4 roky zpět. Celkem tedy 2700 šetření. Byly zahrnuty podniky z oblasti pohostinství, oprava motocyklů a automobilů a z oblasti maloobchodu a velkoobchodu. Nejlepší prediktivní schopnost pro oblast bankrotu měl index INO5.

Prof. Soukup požádal o výhled do budoucna. Doc. Smrčka uvedl, že ho stále zajímají insolvence. Je tu velký společenský problém: 850 tisíc zadlužených rodin, který je třeba racionálně řešit a skýtá tak prostor pro soustavný výzkum a analýzu. Další téma - na úrovni EU byla přijata úprava řešení neformální reorganizace mimo insolvenční řízení, která musí být implementována do právního řádu ČR. Opět prostor pro výzkumně analytickou práci. Je řešitelem tříletého projektu GAČR, který se zabývá behaviorálními příčinami úpadku firem. Ještě se zamýšlí nad dalším předmětem/ty, který by akcentoval behaviorální ekonomii.

Doc. Patočka se zeptal na souvislost insolvencí s oblastí kultury. Doc. Smrčka uvedl, že problém ocenění je a není klíčový – pro někoho může být jistý typ regionálního muzea naprosto zbytečný, pro jiného nikoli. Proto je použita metodologie spíše okrajovou záležitostí. Jakou část prostředků by měly kulturní instituce získat ze státního rozpočtu a jakou část by si měly samy vydělat je spíše otázka politická, než otázka ocenění. Další rozvoj a upřesňování metod ocenění v této oblasti je ale také žádoucí.

Shrnutí a závěr hodnotící komise

Na základě komplexního posouzení jednotlivých kritérií uplatňovaných při profesorském jmenovacím řízení na VŠE komise dospěla na svém zasedání dne 6. 2. 2018 tajným hlasováním k závěru doporučit vědecké radě Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze návrh na jmenování doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. profesorem v oboru Podniková ekonomika a management.

Na jednání komise byli osobně přítomni všichni členové. Výsledek tajného hlasování o návrhu na jmenování doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. profesorem v oboru Podniková ekonomika a management:

- 5 hlasů kladných,
- 0 hlasů záporných,
- 0 hlasů neplatných.

Potřebný počet hlasů pro doporučení: 3 hlasy. S ohledem na výše uvedené výsledky hlasování komise doporučuje jmenování doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. profesorem v oboru Podniková ekonomika a management. Komise se usnesla na následujícím zdůvodnění návrhu uvedeném ve Stanovisku komise: Na základě komplexního posouzení akademické činnosti doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. dospěla komise k závěru, že jmenovaný je zkušeným, tuzemskou i

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

zahraniční veřejností uznávaným vysokoškolským pedagogem v oboru Podniková ekonomika a management. Komise konstatuje, že doc. Ing. Luboš Smrčka, CSc. splňuje hodnotící kritéria, která jsou stanovena jak zákonem č. 111/1999 Sb. O vysokých školách (ve znění pozdějších předpisů), tak i Metodiky hodnocení uplatňované při habilitačním řízení a řízení ke jmenování profesorem na Vysoké škole ekonomické v Praze (SR03/2017). Jmenovaný se odborně zaměřuje především na problematiku podnikové ekonomiky a managementu z pohledu insolvenčního řízení, zániku podniku a jeho revitalizace, na osobní finance a oceňování podniku. V uvedených oblastech je činný jak pedagogicky, tak i ve vědeckovýzkumné práci. Vyznačuje se systematickou publikační činností a úzkou spoluprací jak se zahraničními vysokými školami, tak i podnikohospodářskou sférou. Dosavadní pedagogická dráha i osobní vlastnosti doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc, jsou v souladu s požadavky dokumentů, upravujících požadavky ke jmenování profesorem. S ohledem na výše uvedené skutečnosti a výsledek hlasování doporučuje komise jmenování doc. Ing. Luboše Smrčky, CSc. profesorem podnikové ekonomiky a managementu.

Poté, co byli členové vědecké rady seznámeni se stanoviskem komise, přednesl doc. Smrčka přednášku, ve které předložil koncepci své vědecké práce a výuky v daném oboru.

Závěr

Vědecká rada má celkem 39 členů, z čehož vyplývá, že pro přijetí návrhu je třeba minimálně 20 hlasů. Přítomno bylo 30 členů VR. Pro udělení vědecké hodnosti se v tajném hlasování vyjádřilo členů 28 členů, 1 hlas byl proti, 1 hlas byl neplatný.

Vědecká rada Fakulty podnikohospodářské tak rozhodla ve smyslu § 74 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů o postoupení návrhu na jmenování profesorem v oboru Podniková ekonomika a management k projednání na Vědecké radě Vysoké školy ekonomické v Praze.

Ad 8. Schválení plánu rozvoje výzkumné organizace na rok 2018

Členům vědecké rady byl společně s dalšími materiály zaslán předem Plán rozvoje vědy a výzkumu FPH VŠE na rok 2018. Doc. Lukeš krátce představil klíčové body, vědecké výstupy fakulty za r. 2017 a změny v podpoře vědecké práce oproti roku 2017.

Vědecká rada jednomyslně (30 hlasy) schválila Plán rozvoje výzkumné organizace na r. 2018.

Ad 9. Různé

FPH získala Národní cenu ČR za společenskou odpovědnost a udržitelný rozvoj a automaticky získala na dva roky i evropskou cenu EFQM Committed to Sustainability – 2STAR.

V těchto dnech bude odeslán report pro EQUIS: ve všech sledovaných kritériích se fakultě daří lépe než v předešlých letech. Zpráva má deset stránek.

Vysoká škola ekonomická v Praze
nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3

Ad 10. Závěr zasedání

Děkan fakulty poděkoval všem přítomným za účast na zasedání vědecké rady a zároveň oznámil, že příští zasedání VR FPH se bude konat ve středu 6. června 2018. Následně 20. června 2018 bude oslaven konec akademického roku.

Zapsala: Ing. Adriana Válková, Ph.D.
Schválil: prof. Ing. Ivan Nový, CSc.